

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji „Higher communication education: Serving or innovating the profession?”, Pampeluna, 19-20 maja 2016

Małgorzata Laskowska, Krzysztof Marcyński SAC

Czym jest innowacyjna edukacja dziennikarska? Jak wygląda i jak powinno wyglądać nauczanie dziennikarstwa w dobie dynamicznie rozwijającego się rynku medialnego i związanych z tym zawodowych wyzwań? Jakie są międzynarodowe doświadczenia w edukacji dziennikarskiej? Czy we współczesnych badaniach naukowych uwzględnia się zagadnienia związane z aktualnymi wyzwaniami edukacyjnymi i medialnymi? Na te, i inne, pytania próbowano odpowiedzieć podczas konferencji „Higher communication education: Serving or innovating the profession?” zorganizowanej przez Journalism and Communication Education Temporary Working Group ECREA na Uniwersytecie Nawarra w Pampelunie w maju tego roku.

Konferencję otworzyła dziekan Wydziału Komunikacji, prof. Mónica Herrero Subías, zaś rolę gospodarza pełnił prof. Carlos Barrera z Uniwersytetu Nawarra (wiceprzewodniczący Temporary Working Group ECREA) oraz dr Michael Harnischmacher z Uniwersytetu Passau (przewodniczący Temporary Working Group ECREA). Wydarzenie zgromadziło ok. 30 badaczy z różnych

europejskich ośrodków naukowych o różnych doświadczeniach dydaktycznych.

Pierwsza część dwudniowej konferencji została poświęcona modelom nowej edukacji. Zastanawiano się, w jakim kierunku zmierza nauczanie dziennikarstwa w szkolnictwie wyższym – czego w nim brakuje, a co jest dobre i co warto rozwijać dalej. W tej sesji zwrócono uwagę m.in. na potrzebę nowego zdefiniowania i określenia zawodu dziennikarza w kontekście nowego środowiska multimedialnego. Ponieważ to środowisko medialne narzuca konieczność posiadania przez dziennikarzy nowych kompetencji, warto – jak zaznaczono – szczególnie brać je pod uwagę w programach nauczania na dziennikarstwie (Pilar Sánchez-García, Marta Redondo, Eva Campos, Uniwersytet w Valladolid, Hiszpania). Zaprezentowano także dwa nowatorskie programy, które mają na celu zwiększenie dziennikarskich kompetencji studentów przy użyciu nowej technologii, z uwzględnieniem oczekiwań współczesnego rynku pracy. Jednym z nich był tzw. goikolab¹, przeznaczony dla studentów ostatniego roku dziennikarstwa,

¹ Goikolab to audiowizualne laboratorium (jako metoda nauczania) oparte na metodologii *design thinking*, którego celem jest doskonalenie dwóch umiejętności: kreatywności i innowacyjności studentów. Każda grupa składa się z 2–3 studentów (ostatnich roczników kierunku media studies), minimum 1 tutora z uniwersytetu oraz minimum 1 tutora ze świata biznesu. Pierwszą techniką pracy w ramach tego laboratorium jest wymaganie od

finalizujący wszystkie lata nauki (Beñat Flores, Txema Egaña, Aitor Zuberogoitia, Uniwersytet Mondragon, Hiszpania).

W drugiej części spotkania skupiono się na nauczaniu przedmiotów akademickich związanych z ekonomią i biznesem, szczególnie kładąc nacisk na szukanie nowych rozwiązań, a także na analizę dotychczasowych doświadczeń dydaktycznych w tym zakresie. Omawiano, czym jest dziennikarstwo ekonomiczne, jaką wiedzę o biznesie czy finansach powinien posiadać dziennikarz, i wreszcie – jak tę wiedzę przekazywać studentom dziennikarstwa (Mercedes Medina, James Breiner, Charo Sádaba, Angel Arrese, Samuel Negredo, Uniwersytet Nawarry, Hiszpania). Inna ważna myśl wystąpień prezentowanych w tej sesji to ta, że dziennikarstwo to nie jest żaden biznes. Dziennikarstwo to służba – publiczna służba, która przy okazji powinna przynosić należne profity. I ten model dziennikarstwa oraz jego służebny charakter pozostaje w edukacji dziennikarskiej nadal aktualny.

Trzecia część konferencji została poświęcona potrzebie zdobywania nowych umiejętności w odniesieniu do tradycyjnych gatunków dziennikarskich. Między innymi zwrócono uwagę na reportaż i jego największych światowych przedstawicieli jako tych, od których można uczyć się innowacyjnego dziennikarstwa (Dolors Palau-Sampio, Adolfo Carratalá, Uniwersytet w Walencji, Hiszpania). Przybliżono również kwestię uczenia pisania w edukacji dziennikarskiej jako jedną z jej priorytetowych zadań (David Sanchis-Cano, Beatriz Gomez-Baceiredo, Uniwersytet Nawarry, Hiszpania).

Ostatnią część pierwszego dnia konferencji poświęcono wyzwaniom etycznym i prawnym zawodu dziennikarza w edukacji dziennikar-

skiej. Zaprezentowano m.in. temat kompetencji komunikacyjnej oraz kompetencji etycznej studentów, stawiając problem i pytanie: w jakim stopniu aktualny program nauczania pomaga w zdobywaniu tych kompetencji i co ewentualnie można w tym zakresie zmienić? (Małgorzata Laskowska, Krzysztof Marcyński, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Polska).

Kolejny dzień obrad rozpoczęto od sesji na temat innowacji w edukacji dziennikarskiej, zwracając np. uwagę na dziennikarstwo danych (Idoia Portilla, Uniwersytet Nawarry, Hiszpania). Podjęto także problem badań naukowych na temat edukacji dziennikarskiej, by wykazać, na ile ten temat jest analizowany, a te badania na ile realnie zmieniają program nauczania dziennikarstwa na świecie. W tym miejscu zasygnalizowano także kontynuację tego tematu na innych konferencjach organizowanych przez ECREA.

Konferencja została zakończona panelem dyskusyjnym na temat public relations oraz edukacji medialnej, w którym wzięli udział niemieccy badacze: Alexander Godulla, Anne-Christin Hoffmann, Ralf Hohlfeld, Michael Johann, Ralph Kendlbacher, Cornelia Wolf (Uniwersytet w Passau; Uniwersytet w Lipsku; Uniwersytet Nauk Stosownych w Würzburgu, Niemcy).

Ponieważ referatów nie było zbyt dużo, każdemu z prelegentów przydzielono na wystąpienie 20 minut oraz odpowiednią ilość czasu na dyskusję po każdym z nich. Takie komfortowe warunki pozwoliły omówić wyczerpująco wszystkie zaproponowane tematy. Kameralna organizacja konferencji sprzyjała również twórczym i kreatywnym dyskusjom, a także plano-

uczestników 3 form pisemnych: 1500 słów na temat ich oczekiwań, 500 słów postu regularnie zamieszczanego na blogu, 2000 słów końcowej refleksji. Drugą techniką są grupy fokusowe z udziałem studentów oraz pogłębione wywiady z tutorem uczelnianym i biznesowym. Finałem tego projektu edukacyjnego jest napisanie przez uczestników pracy dyplomowej, która ma odzwierciedlać zdobyte umiejętności kreatywności i innowacyjności.

waniu dalszych naukowych i dydaktycznych inicjatyw.

Czym jest innowacyjna edukacja dziennikarska? Czy powinniśmy służyć potrzebom tradycyjnego zawodu dziennikarza, czy może pomagać wprowadzać innowacje? Takie właśnie pytania przyświecały temu naukowemu wydarzeniu. Termin „innowacja”, „innowacyjność” odnoszono zarówno do zawodu dziennikarza, jak i do nauczyciela akademickiego. Jako uczestnicy konferencji zauważyliśmy ogromny sens uczestnictwa w takich międzynarodowych spotkaniach przede wszystkim ze względu na możliwość dzielenia się dydaktycznym doświadczeniem w dziedzinie edukacji dziennikarskiej. Środowiska akademickie z jednej strony coraz bardziej otwierają się na innowacje w dydaktyce (imponujące były niektóre programy komputerowe, aplikacje mobilne, wirtualne pomoce dydaktyczne). Z drugiej – pozostają wierne tradycyjnemu podejściu do metod nauczania, do których zaliczono bezpośredni kontakt ze studentem. „Learn to be” to hasło, które pojawiło się podczas konferencji i dobrze podsumowało tę wierność tradycji. Być dla studenta i razem z nim iść ku jego przyszłości, coraz bardziej innowacyjnej zawodowo.

- Referaty wygłoszone podczas konferencji:
- Pilar Sanchez-Garcia, Marta Redondo, Eva Campos (Uniwersytet w Valladolid, Hiszpania) *Redefining the new training profiles*
- Benat Flores, Txema Egana, Aitor Zubero-goitia (Uniwersytet Mondragon, Hiszpania) *Goikolab*
- Bart van Teeffelen (Uniwersytet Fontys, Holandia) *Best practice*
- Mercedes Medina, James Breiner (Uniwersytet Nawarry, Hiszpania) *Stretching the business model canvas*
- Charo Sadaba, Angel Arrese, Samuel Negro-do (Uniwersytet Nawarry, Hiszpania), Yael de Haan, Judith Popken (Uniwersytet Nauk Stosowanych w Utrechcie, Holandia) *Blended learning – the ultimate blend*
- Dolors Palau-Sampio, Adolfo Carratala

(Uniwersytet w Walencji, Hiszpania) *Learning from the best reportages to innovate journalism*

- David Sanchis-Cano, Beatriz Gomez-Baceiredo (Uniwersytet Nawarry, Hiszpania) *Development and challenges in journalism writing teaching*
- Harry Browne, Gessica de Angelis (Instytut Technologii w Dublinie, Kolegium Trójcy Świętej w Dublinie, Irlandia) *Multilingual times*
- Małgorzata Laskowska, Krzysztof Marczyński (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Polska) *Communicative and ethical competence*
- Monica Codina, Ana Azurmendi, Mercedes Munoz (Uniwersytet Nawarry, Hiszpania) *An experience of teaching communication ethics – media law*
- Leena Ripatti-Torniainen (Uniwersytet Helsiński, Finlandia) *Innovating the democratic public sphere through higher education*
- Idoia Portilla (Uniwersytet Nawarry, Hiszpania) *Data and journalism research contributions*
- Maite Garcia Martin, Aitor Zuberogoitia, Sirats Santa Cruz (Uniwersytet Mondragon, Hiszpania) *Challenge based learning*
- Cornelia Wolf, Alexander Godulla (Uniwersytet w Lipsku; Uniwersytet Nauk Stosowanych w Würzburgu, Niemcy) *Teaching innovation through researching innovation*
- Maria Lukina (Moskiewski Uniwersytet Państwowy, Rosja) *Mapping innovations*
- Julian Windscheid, Katrin Tronndorf (Uniwersytet w Passau, Niemcy) *Interactive knowledge transfer*
- Panel: Public Relations and journalism education
- Paneliści Alexander Godulla, Anne-Christin Hoffmann, Ralf Hohlfeld, Michael Johann, Ralph Kendlbacher, Cornelia Wolf (Uniwersytet w Passau; Uniwersytet w Lipsku; Uniwersytet Nauk Stosowanych w Würzburgu, Niemcy)